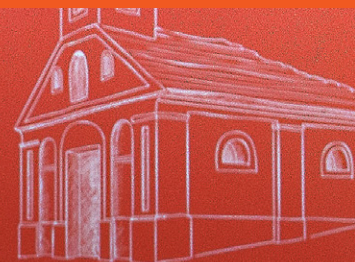
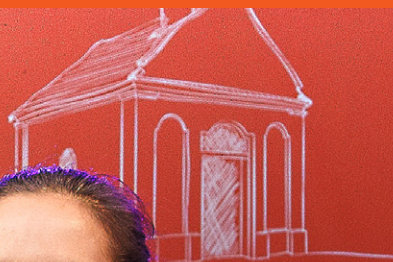

zpravodaj

časopis Skupiny ČEZ pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany | 3/2016

ČEZ HLEDÁ NOVÉ ZAMĚSTNANCE

JAK DÁL V PŘÍPRAVĚ VÝSTAVBY 5. BLOKU?

SETKÁNÍ RODÁKŮ

Slovo ředitele

Vážení čtenáři,

otevíráte 3. číslo Zpravodaje Jaderné elektrárny Dukovany, které vám pravidelně přináší informace z dění v elektrárně i z jejího okolí. V průběhu letních měsíců probíhaly v elektrárně zejména práce spojené s plánovanou odstávkou na 3. reaktorovém bloku, které se nám podařilo úspěšně zvládnout o trochu dříve, než jsme předpokládali. Od 17. září probíhá plánovaná odstávka 2. bloku, pro nějž budeme příští rok žádat o udělení licence k dalšímu dlouhodobému provozu. Uskutečnila se řada cvičení, která vyvrcholila v září týdenním armádním cvičením SAFEGUARD 2016. V červenci ČEZ předal Ministerstvu životního prostředí dokumenty potřebné pro spuštění procesu EIA k výstavbě nových bloků v Dukovanech a pokračuje tak v naplňování vládou schváleného Národního akčního plánu rozvoje jaderné energetiky pro dlouhodobé zajištění energetické soběstačnosti České republiky. Nejen v průběhu prázdnin jste měli příležitost navštívit desítky kulturních, společenských a sportovních akcí, které Skupina ČEZ a Jaderná elektrárna Dukovany podpořily, aby obohatily život lidí, žijících v regionu elektrárny a pomohly jako dobrý soused.

Chtěl bych vás ujistit, že stejně jako máme zájem na spolehlivém a bezpečném provozu elektrárny, máme zájem i o dění ve vašich obcích a městech a chceme i nadále rozvíjet spolupráci a vzájemné partnerství.

Miloš Štěpanovský,

ředitel Jaderné elektrárny Dukovany

TITULNÍ STRANA: Jana Kirschner na setkání rodáků, foto Jan Sucharda

ZPRAVODAJ ELEKTRÁRNY DUKOVANY

Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany. Registrační číslo MK ČR E 11631. Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda – JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Telefon 568 860 168.

NAPIŠTE NÁM

zpravodajedu@cez.cz nebo jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA. Zpravodaj EDU v on-line podobě www.zpravodajedu.cz nebo www.aktivnizona.cz.

NAVŠTIVTE INFOCENTRUM DUKOVANY

Otevírací doba denně 9–16 hodin, červenec–srpen 9–17 hodin. Jaderná elektrárna Dukovany, Infocentrum, Dukovany 269, 675 50 Dukovany, Tel.: 561 105 519, e-mail: infocentrum.edu@cez.cz
Facebook / Infocentrum JE Dukovany
GPS souřadnice: Loc: 49°5'19.133"N, 16°8'42.854"E

ZE ŽIVOTA ELEKTRÁRNY

3 Aktuality

4–5 Občanská bezpečnostní komise za polárním kruhem

6 Největší cvičení letošního roku

7 ČEZ požádal MŽP o posouzení vlivů výstavby nových bloků v Dukovanech (EIA)

8 24 hodin v Jaderné elektrárně Dukovany

REGION

9 Obec Rouchovany

ROZHOVOR

10–11 Zdena Herfortová: Život je úžasná cesta

REGION

12 Jak dál v přípravě výstavby 5. bloku v Dukovanech

13 Mix

14 Mix

15 Zachráněná památka: Galerie 1602

16 Setkání rodáků Lipňan, Heřmanic a Skryjí

PRO VOLNOU CHVÍLI

17 Soutěžení pro dospělé

17 Výtvarný koutek

18 Nabídka výrobků a služeb v regionu

19 Soutěžení pro školáky

ČEZ požádal o prodloužení platnosti stávajícího povolení k provozu 2. bloku

ČEZ, a. s., dne 29. 7. 2016 požádal SÚJB o prodloužení platnosti stávajícího povolení k provozu 2. reaktorového bloku Jaderné elektrárny Dukovany, které končí k 31. 12. 2016. Z důvodu provádění RTG kontrol došlo k posunu zahájení letošní odstávky 2. reaktorového bloku na 17. 9. 2016. V jejím průběhu musí být provedena řada speciálních kontrol a zkoušek, jejichž výsledky musí být zapracovány do dokumentace, která je podkladem k žádosti na další dlouhodobý provoz. Prodloužením platnosti stávajícího povolení bude vytvořen dostatečný časový prostor pro zpracování těchto výsledků.

„Současné s touto žádostí jsme předložili dokumentaci, dokladující bezpečný stav zařízení pro provoz 2. bloku po dobu prodloužení platnosti stávajícího povolení. Jedná se zejména o průkazy k plnění souvisejících požadavků, plynoucích z Atomového zákona a jeho prováděcích předpisů“, sdělil Roman Havlín, ředitel útvaru Bezpečnost Divize výroba.

SÚJB vydal dne 25. 8. rozhodnutí, kterým se prodloužuje platnost stávajícího povolení do 10. 7. 2017.

TEXT Jiří Bezděk

Pravidelná odstávka

Od 17. září 2016 probíhá plánovaná odstávka na 2. reaktorovém bloku a potrvá do 15. března 2017. Její délka vyplývá z rozsahu prací, které je nutné na bloku provést.

V příštím roce bude ČEZ žádat Státní úřad pro jadernou bezpečnost o udělení licence k dalšímu dlouhodobému provozu bloku.

(V letoším roce již byla udělena licence pro 1. blok.) Provedeny budou například zkoušky těsnosti hermetických prostor bloků, které se provádějí v 8letých cyklech, kontroly parogenerátorů, hlavních cirkulačních čerpadel, částí potrubí a měřících a bezpečnostních systémů. Dokončeny budou také investiční akce související s modernizací, zaměřenou na další bezpečný a spolehlivý provoz. Výsledky všech těchto činností budou obsahem rozsáhlé aktualizované dokumentace, čítající cca 5 000 stran, která je součástí žádosti o povolení dalšího provozu 2. reaktorového bloku.

TEXT Jiří Bezděk

Nové pracovní příležitosti ve Skupině ČEZ

Jaderná elektrárna Dukovany letos nabrala desítky nových zaměstnanců a nyní ČEZ hledá další kolegy do svých řad. V uplynulých týdnech proběhl rozsáhlý nábor nových odborníků pro práci v jaderné elektrárně. Jednalo se zejména o technology technické kontroly, systémové inženýry, specialisty jakosti údržby či komponentového inženýra, a to z oblastí elektro, strojní i stavební. Současně v elektrárně probíhá tzv. generační výměna, kdy zaměstnanci, kteří zde pracují již i 30 let, odchází do řádného důchodu a je nutné najít nové zaměstnance, kteří jejich práci budou moci převzít. Hledání nových pracovníků bude tedy probíhat průběžně i v následujících letech.

Vedle toho ČEZ navazuje na spolupráci a dobré renomé v regionu, které má právě díky Jaderné elektrárně Dukovany, a otevírá v Třebíči své nové call centrum. Bude fungovat od 1. října na ulici Budischowského v Borovině a pracovní příležitost v něm najde na 60 osob v pozici operátor nebo operátorka.

„Ve všech našich call centrech máme pestrý kolektiv. Práce je vhodná pro kohokoliv, kdo má středoškolské vzdělání a umí uživatelsky

pracovat na počítači,“ říká ředitel úseku péče o zákazníka ČEZ Zákaznické služby Michal Kovařík. „Pracuje u nás třeba hodně žen po mateřské, a to díky možnosti jak plného, tak zkráceného úvazku nebo i brigády.“ ČEZ uvažuje i o zřízení dalších malých call center v jiných částech republiky, k Plzni, Zábřehu na Moravě, Kolíně a Třebíči tak do budoucna přibudou i další. Call centra společnosti ČEZ Zákaznické služby, s.r.o., vyřizují kontakty zákazníků hromadně obsluhu prostřednictvím telefonu, faxu, e-mailu, korespondence a internetu. Ročně vyřídí 3,5 milionu požadavků, přičemž denně obsluží více než 10 tisíc zákazníků. Na telefonních číslech 371 100 100 a 840 840 840 vyřeší zákazníci jakoukoliv záležitost týkající se produktů a služeb Skupiny ČEZ.

TEXT Jiří Bezděk
FOTO archiv ČEZ

Úplná uzávěrka koruny dalešické hráze skončí už na konci října

Dne 10. července uplynulo 40 let od zahájení napouštění vodního díla Dalešice. V uplynulých letech prošla elektrárna důkladnou údržbou.

Modernizační prošly zejména turbíny, generátory, byly vyměněny transformátory a v loňském roce vše završila rekonstrukce velínu a systémů kontroly a řízení. Největší letošní investiční akcí, která začala v červenci, je oprava koruny hráze spočívající v rekonstrukci chodníků, kanalizací i povrchu vozovky. Hráz je nejvyšší funkční sypanou roklifilovou hrází v Evropě s jílovým těsněním o výšce 100 m. Tato jílová vrstva nesmí vyschnout ani při extrémním suchu a proto zde byl vybudován nový speciální kanalizační systém, který funguje obráceně než klasická kanalizace a v případě potřeby bude vodu rozvádět po celé hrázi, zavlážívat jí a tím udržovat stálou vlhkost těsnící vrstvy. Opravou v letošním roce prošel také výtokový objekt elektrárny a střecha administrativní budovy.

TEXT Jiří Bezděk
FOTO archiv ČEZ

Občanská bezpečnostní komise za polárním kruhem

CÍLEM CESTY BYLO SEZNÁMIT SE S PROVOZEM JADERNÉ ELEKTRÁRNY KOLA, KTERÁ JE STÁŘÍM A SKLADBOU BLOKŮ PODOBNÁ JE DUKOVANY, A S NOVOU VÝSTAVBOU BLOKŮ VVER 1200 NA JE LENINGRADSKÁ II.

Poslední týden v červnu se uskutečnila studijní cesta OBK a dalších zástupců obcí z regionu JE Dukovany a Bystřicko na Kolský poloostrov v Rusku.

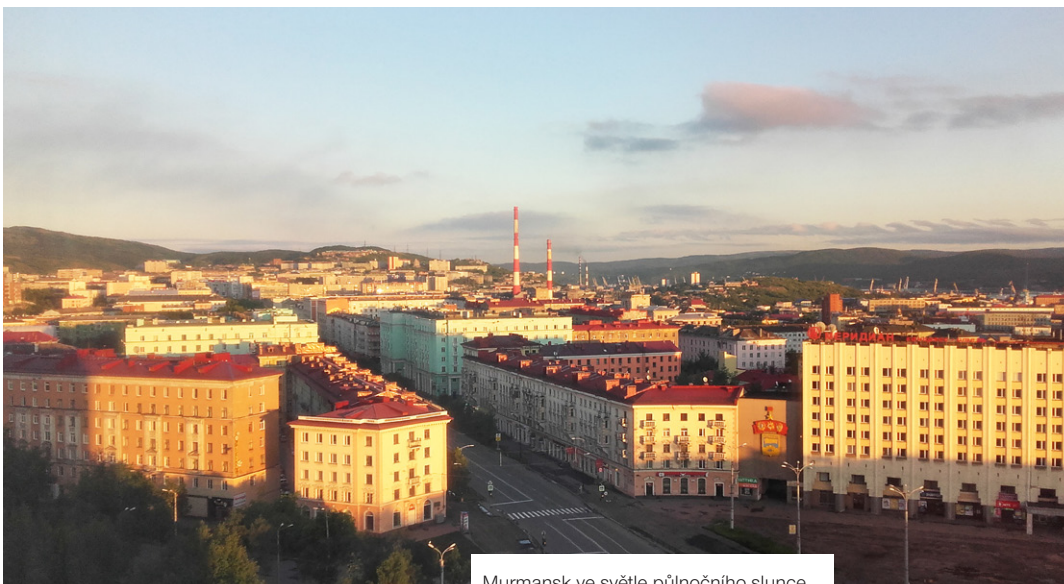
Protože cesta na Kolskou elektrárnu je možná jen přes Murmansk, měli jsme možnost seznámit se s tímto pouhých sto let starým městem za polárním kruhem a zažít polární den. Tento neobvyklý jev, kdy slunce vůbec nezapadá a svítí v pravé poledne stejně jako o půlnoci, je zde možné zažít zhruba třicet dnů v roce. Pouze průměrně polovina z nich je však jasných a slunečných bez oblačnosti. Murmansk, přístavní město v Barentsově moři, díky vlivu Gofského proudu téměř nikdy nezamrzá. Má i příznivé klima, průměrná roční teplota je zde kolem nuly.

Atomový ledoborec Lenin - dnes muzeum

Je základnou flotily jaderných ledoborců společnosti Atomflot a je také domovem prvního jaderného ledoborce se jménem Lenin, který byl na vodu spuštěn v roce 1959. Tato loď o výtaku 16 000 t je 134 m dlouhá a 27 m široká, největší rychlost měla 18 uzlů (33 km/hod). S malými přestávkami byla v provozu třicet let až do roku 1989, od roku 2005 je plovoucím muzeem,

lákajícím turisty z celého světa. V rámci její prohlídky je možné průzorem z olovnatého skla nahlédnout do „reaktorovny“ ledoborce, vidět strojovnu se dvěma turbínami, prohlédnout si kajuty mužstva i kapitána, vidět spojovací a navigační místnost, velín reaktoru a dokonce i můstek s typickým kormidelním kolem. Nechybí ani jídelna důstojníků a konferenční sál. Vše je provedeno z mosazi a vzácných dřevin. V expozici jsou vybudovány i moderní multimediální prezentace o Arktidě, životním prostředí a využívání severní mořské cesty. Úkolem ledoborců, moderních obřích lodí poháněných jadernými reaktory, je udržovat po celý rok průchozí tzv. severní ledovou cestu (Murmansk - Šanghaj) a tím krátit a na polovinu snížit náklady plavebních cest. V období polárního dne také slouží bohatým turistům při cestách k severnímu pólu. Ten je od Murmansku vzdálený 2400 kilometrů a cesta obvykle trvá 11 dnů.

Murmansk ve světle půlnocního slunce

Na reaktorovém sále Kolské JE

■ Kolská jaderná elektrárna

Elektrárna se nachází asi 200 km jižně od Murmansk, nedaleko městečka Poljarnye Zori, za severním polárním kruhem, uprostřed tundry na Kolském poloostrově.

Jsou zde dva starší bloky VVER 440 typ 230 spuštěné v červnu 1973, resp. prosinci 1974 a dva bloky VVER 440 typ 213 spuštěné v březnu 1981, resp. říjnu 1984.

Kolští provedli řadu modernizačních a bezpečnostních vylepšení a v současné době mají licenci k provozu na blocích 1 a 2 do roku 2018/19 a usilují o prodloužení o dalších 15 let. Na blocích 3 a 4 mají licenci prodlouženou o 25 let, tedy do let 2035/39.

Kolská elektrárna je ve velmi dobrém stavu, zařízení je dobře udržované, na elektrárně je

čisto, uklizeno. Co nás zaujalo, bylo provozní hlášení, téměř jako na vojně. Provázel nás po elektrárně ředitel Vasilij V. Omelčuk a kamkoliv na pracoviště jsme došli, dostal perfektní situační hlášení o stavu provozu.

Zajímali jsme se i o vzdálenější budoucnost lokality.

Co bude po roce 2035, kdy licence končí a bloky budou odstaveny. Zde má společnost Rosenergoatom, která Kolskou JE provozuje, jasno. **Postaví se zde nové bloky, začít se má v roce 2025.**

Příkladná je i spolupráce elektrárny s městečkem Poljarnye Zori. Zde většina z 2320 zaměstnanců elektrárny žije. Pravda, jinak široko daleko žádné jiné město není. Poljarnye Zori má 17200 obyvatel. Je zde vybudováno vše, co je potřeba.

Strojovna Kolské JE je velmi podobná dukovanské

Účastníci cesty na staveništi Leningradské JE

Sportoviště, fotbalový a hokejový stadion, nedaleká sjezdovka, kulturní sál, obchody.

■ Leningradská jaderná elektrárna

Na této elektrárně, která je asi 70 km od Peterburgu na jižní straně Finského zálivu, jsou v provozu od 70. let minulého století **čtyři bloky s reaktory RBMK. Jsou zde také ve výstavbě dva bloky VVER 1200 MWe, které byly předmětem našeho zájmu.**

Výstavba je na JE Leningradská II organizována jinak, než jak staví ruský Atomstrojexport např. v Bělorusku v JE Ostrovec, jehož výstavbu měli zástupci Energetického Třebíčska možnost poznat na jaře letošního roku. Zatímco v Ostrovcu je finálním dodavatelem stavby na klíč s odpovědností za termín, kvalitu a výsledek dodávky firma Atomstrojexport, na Leningradské elektrárně je tomu jinak.

Stavba na lokalitě Sosnový Bor, také označovaná jako Leningradská II, je realizovaná jako subdodávka firmy Titan 2 pro Rosenergoatom, který také bude celý blok spouštět. Odpovědnost za celkové fungování, termín a kvalitu má tedy investor. V Ostrovcu jsme obdivovali až sterilní pořádek a použití nástroje Multi D na projektování a řízení stavby s výsledkem drže-

ní harmonogramu výstavby a nákladů. Na Leningradské II zatím Multi D nepoužívají a stavba se řídí klasickým investorským přístupem. První blok JE Leningradská II by se měl spouštět v příštím roce.

Cesta byla připravena ve spolupráci se společností ČEZ, Rusatom a společností Essential Communication.

„Za sebe hodnotím cestu jako velice přínosnou, ukázala, že je možné bloky VVER 440 provozovat téměř 60 let a udržovat je ve skvělé materiálové kondici s jasnou a dlouze dopředu sdělenou vizí náhrady těchto bloků po dosloužení.

Výstavba na JE Leningradská ukázala zase jiný způsob řízení velké stavby, než známe z vlastní zkušenosti“, hodnotí přínos cesty Aleš John, předseda Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany.

Z návštěvy obou jaderných elektráren jsou k dispozici podrobné prezentace, spolu s fotografiemi a informacemi o městě Murmansk a návštěvě jaderného ledoborce Lenin jsou uloženy na webu OBK – **www.obkjedu.cz/2016.**

TEXT Zdeňka Ošmerová
Aleš John

FOTO archiv ČEZ

Největší cvičení letošního roku

V JADERNÉ ELEKTRÁRNĚ DUKOVANY SE ROČNĚ USKUTEČNÍ NĚKOLIK CVIČENÍ S CÍLEM PROVĚŘIT ZNALOSTI A NÁVYKY PERSONÁLU PRO ÚSPĚŠNÉ ŘEŠENÍ NEJRŮZNĚJŠÍCH HAVARIJNÍCH SITUACÍ. V ČERVNU SE USKUTEČNILO DVOUDENNÍ, LETOŠNÍ NEJVĚTŠÍ CVIČENÍ.

1

2

3

1. a 2. Na trenažeru blokové dozorny
3. Na pracovišti Havarijního štábu
4. a 5. Transport zraněné osoby z kontrolovaného pásma a první lékařské ošetření
6. a 7. Ukrytí personálu elektrárny
8. Mobilní monitorovací tým

Ve středu 8. 6. v 5.30 došlo simulací netěsnosti na primárním okruhu 4. reaktorového bloku k zahájení nejrozsáhlejšího havarijního cvičení letošního roku, které bylo spojené s ukrytím personálu a záchranou zraněné osoby z kontrolovaného pásma. Cvičení pokračovalo ve čtvrtek 9. 6. prověřováním činností dozimetrického měření mobilních monitorovacích týmů, vyhodnocením vzorků v LRKO v Moravském Krumlově a jejich datovým předáním SÚJB..

Tématem cvičení byla vícebloková technologická událost. Prvotní příčinou poruchy byla netěsnost na smyčce primárního okruhu 4. reaktorového bloku a jeho následné odstavení. Štěpná reakce v reaktoru byla úspěšně zastavena, ale při vzniklé události nezpracovala správně automatika izolace hermetických prostor a docházelo k úniku radiace mimo tyto prostory. Nastalou situaci řešil svolaný havarijní štáb, který v 7.30 nařídil ukrytí personálu.

„Naším úkolem je zprovoznění krytu, rozdělení úkolů dle připravených manuálů a organizace ukryvaných osob. Sedm krytů Jaderné elektrárny Dukovany pojme 2 500 osob a mohou zde být ukryti v řádu hodin i dní. Je zde připravena voda a potravinové balíčky. Při příchodu se ukryvané osoby musí zaregistrovat a dle situace procházejí dozimetrickou kontrolou. Zůstávají zde ukryty do příjezdu evakuačních autobusů,“ řekl Karel Novák, velitel jednoho krytového družstva.

Ukrytí personálu probíhalo organizovaně a dle stanovených pravidel. Během 15 minut od vyhlášení bylo registrováno 716 osob z celkových 912, které se v daný okamžik nacházely v areálu elektrárny. Zbývající část tvořil personál, zajišťující bezpečný a spolehlivý provoz bloků. Na základě této registrace byla pohřešována jedna osoba, kterou hasiči našli zraněnou, a proto jí vynesli z kontrolovaného pásma a předali přivolanému lékaři k ošetření. Hlavním cílem cvičení bylo prověřit připravenost elektrárny a personálu na událost, která by mohla teoreticky nastat.

„Prověřujeme znalosti lidí, jak se mají v těchto situacích chovat, jak reagovat, kdo je řídí a kdo jim velí. Současně prověřujeme znalost i těch, kteří jsou za řešení mimořádných událostí odpovědní, od směnového inženýra přes havarijní štáb až po krytová družstva. Cvičení fyzicky probíhá v rámci areálu, ale mimo elektrárnu posíláme hlášení v plném rozsahu,“ uvedl Petr Gallus, vedoucí útvaru havarijní připravenosti.

Na průběh cvičení dohlíželi také inspektoři SÚJB a zástupci Občanské bezpečnostní komise.

Další čtyři cvičení, i když menšího rozsahu, se uskutečnila v době letních prázdnin. Z toho dvě byla s utajeným scénářem.

TEXT Jiří Bezděk

FOTO Jan Sucharda

4

5

6

7

8

ČEZ požádal MŽP o posouzení vlivů případné výstavby nových jaderných bloků v Dukovanech na životní prostředí

V souladu s Aktualizovanou státní energetickou koncepcí je společnost ČEZ připravena k zahájení procesu komplexního posouzení vlivů plánované výstavby nových bloků Jaderné elektrárny Dukovany na životní prostředí.

Ve středu 20. července proto předala Ministerstvu životního prostředí dokumenty potřebné pro spuštění procesu EIA a začala tak naplňovat Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky pro dlouhodobé zajištění energetické soběstačnosti České republiky.

■ Účelem procesu EIA je zjistit, popsat a komplexně vyhodnotit předpokládané vlivy připravovaných záměrů na životní prostředí a veřejné zdraví ve všech rozhodujících souvislostech.

■ Proces EIA probíhá v zákonem definovaných případech, a to vždy dříve, než jsou získána všechna potřebná povolení a než se započne s vlastní realizací záměrů. Evropská energetika prochází obdobím změn a nejistot a ČEZ chce být připraven na všechny varianty budoucího vývoje.

■ Proces EIA je řízen Ministerstvem životního prostředí. ČEZ je připraven dodat MŽP veškeré informace, které bude pro vyhodnocení vlivu případné výstavby dvou nových bloků v Dukovanech potřebovat. Na základě zkušeností lze očekávat, že dokončení procesu EIA může trvat i několik let.

Aktualizovaná státní energetická koncepce, kterou vláda Bohuslava Sobotky schválila v květnu loňského roku, **a navazující Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky**, schválený na počátku června loňského roku, **počítají s jádrem jako s významným zdrojem elektrické energie, který má zajistit energetickou soběstačnost České republiky a spolehlivost dodávek koncovým odběratelům.** Energetický mix dále doplňují obnovitelné zdroje a klasické elektrárny. Vzhledem k dobrému technickému stavu stávajících čtyř bloků Jaderné elektrárny Dukovany lze předpokládat jejich bezpečný a spolehlivý provoz minimálně do roku 2035.

Poté by následovalo jejich postupné odstavení. Projekt 1–2 nových bloků v lokalitě Dukovany primárně nahradí stávající bloky. Včasnou přípravou dvou nových bloků v Dukovanech budeme schopni napomoci zajistit výrobu elektřiny z klíčových jaderných zdrojů bez přerušení v lokalitě, kde je ověřen dlouhodobý vliv bezpečného a spolehlivého provozu stávajících 4 bloků Jaderné elektrárny Dukovany. Výstavba výrazně přispěje k zachování i tvorbě nových pracovních míst a sociálnímu životu celého regionu.

„Jadernou energii stále pokládáme v podmínkách České republiky za jedno z nejlepších možných řešení z hlediska ekonomiky i ekologie a EIA je jedním z kroků při shromažďování podkladů pro následná rozhodnutí o výstavbě samotné. Fakticky tím naplňujeme úkoly z Národního akčního plánu rozvoje jaderné energetiky, který schválila vláda ČR. Evropská energetika prochází obdobím změn a nejistot, musíme být připraveni na všechny varianty budoucího vývoje“ odůvodnil podání žádosti o EIA ředitel divize Obchod a člen představenstva Pavel Cyrani. V souladu s procesem EIA budou postupně zveřejňovány další informace o přípravě výstavby nových bloků v Jaderné elektrárně Dukovany na webových stránkách ČEZ. Informace tak budou přístupné široké veřejnosti i k následné diskusi.

TEXT Ladislav Kříž, mluvčí ČEZ

FOTO Jan Sucharda

Jednání představitelů krajů, regionu a Občanské bezpečnostní komise EDU

V úterý 9. srpna se do elektrárny sjeli zástupci nejbližšího pásma regionu JE Dukovany, krajských úřadů Kraje Vysočina a JMK a členové OBK. V souvislosti se zahájením procesu posuzování dopadu nového jaderného zdroje v lokalitě JE Dukovany do životního prostředí si od zástupců ČEZ vyslechli detailnější informace o projektu výstavby nových jaderných bloků a zahájeném procesu EIA. Měli možnost se seznámit s obsahem dokumentace, předepsanou legislativou a lhůtami a plánovanými termíny hlavních kroků celého procesu.

TEXT Zdeňka Ošmerová

Čtyřadvacet hodin v Jaderné elektrárně Dukovany

POMYSLNÉ BRÁNY NÁVŠTĚVNÍKŮM OTEVŘELA NA CELÝCH 24 HODIN ELEKTRÁRNA DUKOVANY. V RÁMCI CELÉHO DNE A NOCI OTEVŘENÝCH DVEŘÍ SI TĚMĚŘ ŠEST SET NÁVŠTĚVNÍKŮ PROHLÉDLA ELEKTRÁRNU ZBLÍZKA A NAHLÉDLA I DO MÍST, KAM BĚŽNĚ NÁVŠTĚVNÍCI NEMAJÍ PŘÍSTUP.

Po úvodní prohlídce Infocentra a trenažeru blokové dozory, který je přesnou kopií skutečné blokové dozory 2. reaktorového bloku, následovala projížďka areálem elektrárny, doprovázená výkladem odborných průvodců.

Účastníci denních i nočních exkurzí si na vlastní oči prohlédli infocentrum, cvičný velín a výjimečně také, ne běžně návštěvníkům dostupný, střežený prostor elektrárny. Nejvíce návštěvníků zavítalo do první české jaderné elektrárny v pátek 19. srpna

v podvečer a následující sobotu dopoledne. Brzké ranní exkurze absolvovalo na 60 osob, a to v jednu a ve tři hodiny ráno.

„Děkujeme, že jsme se mohli zúčastnit exkurze **24 hodin v EDU**. Naše účast byla uspořádána v rámci Mezinárodního dne geocachingu. Líbila se nám a navíc byla okořeněna účastí České televize,“ říká Petr Vlček jeden z účastníků brzké ranní exkurze.

Vše probíhalo za přísného dohledu pracovníků fyzické ochrany elektrárny. Všichni návštěvníci byli před vstupem do autobusu podrobeni kontrole proti vnášení nepovolených předmětů a náhodní účastníci také dechové zkoušce na alkohol. Pod dohledem členů ochrany elektrárny byli po celou dobu průjezdu autobusu elektrárnou.

Sobota nabídla navíc program pro děti, které se sice mohly podívat do infocentra, střežený areál byl však přístupný jen mládeži starší 15 let. Desítky menších dětí tak vyčkaly na příchod rodičů při zábavě ve skákacím

hradě nebo při tvoření pod slunečníkem v dětském koutku.

„Kluci s tatínky ocenili možnost prohlédnout si arzenál zbraní a další techniky, kterou prezentovala zásahová policejní jednotka z elektrárny,“ doplňuje výčet doprovodných aktivit Jana Štefánková z útvaru komunikace JE Dukovany. „Uvnitř areálu bylo k vidění ještě moderní vybavení dukovanských hasičů,“ dodala Štefánková.

Noční exkurze pokračovaly ve Vodní elektrárně Dalešice.

Ve svém pořadí čtvrtá proběhne poslední srpnovou sobotu. Všechny zářijové pátky průvodkyně Infocentra provázely návštěvníky dukovanskou elektrárnou. Pro milovníky jádra byly připraveny čtyřhodinové pěší verze prohlídek v čase 21.00–1.00 hodin, při kterých se kromě infocentra a trenažeru podívali také na strojnou výrobní bloku a do skladu použitého paliva.

1. Pohled na noční EDU
2. Program pro děti
3. Ukázka výzbroje Policie ČR
4. Prohlídka Infocentra

1

2

3

4

TEXT Jana Štefánková

FOTO Jakub Mertl

Jak se žije sousedům: Obec Rouchovany

JADERNÁ ELEKTRÁRNA DUKOVANY STOJÍ NA ČÁSTI KATASTRU OBCE ROUCHOVANY. TĚMĚŘ ČTYŘICETILETÉ SOUŽITÍ, DOBRÉ VZTAHY A VZÁJEMNÁ PODPORA JE KU PROSPĚCHU OBOU A JE ZÁRUKOU DALŠÍHO ROZVOJE.

Renesanční věž

■ Rouchovany se nachází ne celých čtyřech kilometrech od Jaderné elektrárny Dukovany. Letos uplynulo 530 let od doby, kdy Matyáš Korvín povýšil Rouchovany na městečko s právem vlastního znaku, pečeti a právem dvou výročních trhů. V Rouchovanech - Šemíkovcích, které jsou součástí obce, žije dnes 1180 obyvatel, je to téměř stejný počet jako v roce 1931, kdy se zde otevřela budova zemské odborné školy hospodářské.

V roce 1961 si občané vlastními silami vybudovali vodovodní přivaděč od Krhova, poté vodojem a později vodovodní síť. „Musím pochválit svého předchůdce, v malé privatizaci vytáhl ze svazku vodovod, od té doby si provozujeme vodovod, čistírnu odpadních vod a kanalizaci sami. Voda stojí naše občany poloviční cenu, než je běžné v okolí“, zmínil starosta obce Vladimír Černý, který představil i zájmové spolky obce. Patří mezi ně Sokol, Dobrovolní hasiči, fotbalisté 1.SK, zahrádkáři, myslivci, místní organizace rybářů. Další sportovci, stolní tenisté, florbalisté a nohejbalisté spolu s loutkaři jsou sdruženi v TJ Sokol. Aktivní jsou i senior-

ky cvičenky, maminky s dětmi v Beruškách. Velké naděje, že divadlo bude zase žít, vkládá starosta do obnoveného ochotnického spolku pod názvem RUM (rouchovanští umělci). Několik divadel odehrály i Aktivní matky. Dlouholetou tradici má folklórní soubor Rouchováček. „Pozitivní je, že v dnešní době, kdy se susedé téměř neznají, sázejí mezi svými domy vysoké živé ploty, se najdou lidé, kteří svůj volný čas věnují vedení nějakého kroužku“, doplnil starosta. Na společenském životě obce se podílí i žáci ze základní a mateřské školy pod vedením svých učitelů.

■ Historii připomíná několik pamětihodností. Radnice z roku 1604 slouží ke stejnému účelu i dnes. Dominantní románsko-gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie pochází z konce 13. stol., kopie Rouchovanské madony, která patří k nejvýznamnějším dílům gotického sochařství 14. století. Renesanční městská brána slouží jako zvonice (tři podlaží jsou z r. 1558, zvonové patro z r. 1610). Baroko připomíná fara z 1. poloviny 18. stol., a socha sv. Jana Nepomuckého.

„Uvědomujeme si, že Rouchovany jsou mediálně známé díky tomu, že máme na katastru elektrárnu a nebyť jí, tak obec by neměla tolik finančních prostředků a vypadala by určitě jinak.“

■ A naše již tradiční otázka na pana a starostu:
„Jak relaxujete a máte nějakého koníčka?“

Ve volném čase se snažím dohánět domácí práce, které nestíhám. V naprostém spěchu poseču třeba trávu za domem. Mým koníčkem je také myslivost, ale v kanceláři nebo za volanem divočáka nestřelíš. Volného času moc nemám, něco zabere politika... Mám ještě jednoho koníčka, a to plantáž s lesními stromky, kde máme také 47 ovocných stromků. Poslední dobou mě trápí sucha a škůdci a v letošním roce to byl jarní mrazík, který většinu kvetoucích stromů téměř zlikvidoval. Čas, nečas, někdy toho chce člověk stihnout mnoho a jedno trpí pro druhé. Mám velmi tolerantní ženu i rodinu, která ví, že tu práci dělám jako koníčka.

TEXT Alena Hostašová

FOTO Jan Sucharda a archiv obce

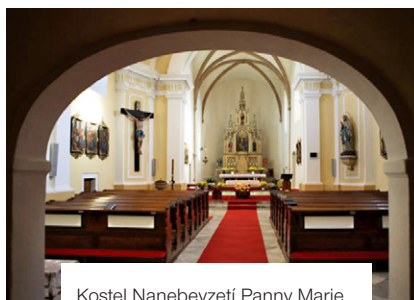
HISTORICKÉ MEZNÍKY

- 1243 – první písemná zmínka
- 13. stol. – kostel Nanebevzetí Panny Marie
- 1486 – uděleno znakové privilegium
- 1558 – renesanční věž
- 1604 – budova radnice
- 1782 – budova školy
- 18. stol. – budova fary
- 1882 – hasičský sbor
- 1928 – budova sokolovny
- 1931 – zemská hospodářská škola
- 1962 – hřiště TJ Sokol
- 1976 – sloučení s obcí Heřmanice, která byla zrušena pro výstavbu jaderné elektrárny

www.rouchovany.cz

Originál znakového privilegia Matyáše Korvína pro Rouchovany

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Náměstí s historickou radnicí

Zdena Herfortová: Život je úžasná cesta

„NARODILA JSEM SE V SRDCI BRNA NA MÁŠOVĚ ULICI. PRÝ, KDYŽ JSEM SE NARODILA, VŠICHNI ŘÍKALI: JE TO KLUK, JE TO KLUK! ALE NE, BYLA JSEM TO JÁ - MALÁ, HUBEŇOUČKÁ, DROBOUNKÁ, ALE HLAS, TEN UŽ TENKRÁT ZNĚL HLUČNĚ“, ZAČALA SVÉ VYPRÁVĚNÍ HEREČKA A PEDAGOŽKA ZDENA HERFORTOVÁ. DÁMA, JEJÍŽ NÁDHERNĚ ZABARVENÝ A ZVUČNÝ HLAS PLNÝ ENERGIE, STEJNĚ TAK JAKO JEJÍ CELKOVÝ PROJEV, PŘESVĚDČÍ, ŽE I PŘES SVŮJ VĚK MÁ ENERGIE NA ROZDÁVÁNÍ A ČLOVĚK PAK JEN PŘEMÝŠLÍ: „JAK JEN TO DĚLÁ, ŽE JE TAK VITÁLNÍ A VYPADÁ TAK DOBRĚ?“

■ Jaká byla vaše cesta k divadlu?

Když jsem chodila na gymnázium /tehdy SVVŠ/ se recitovalo tak, aby recitace byla vznosná, patetická, až sentimentální, aspoň já jsem to tak vnímala. Byla to šedesátá léta minulého století. Já jsem chtěla spíš vyprávět příběh. Jednou jsem ve škole na takové školní soutěži zpívala u cimbálu a dopadlo to strašně. Začala jsem zpívat lidovou písničku, ale netušila jsem, jak je těžká. A hlavně, já měla tak hroznou trému, vůbec jsem nevěděla, kdy mám začít. Na gymnázium jsem se chodila dívat do zákulisí divadla Večerní Brno, kde hráli výborné divadlo

a bylo velmi současné. Potkala jsem tam jednoho kluka, ten kluk byl pak můj kluk 😊, v té době byl posluchačem režiséra Evžena Sokolovského. Řekl mi, že bych měla jít studovat na JAMU a nemám se bát, slíbil, že mě připraví na zkoušky. Jmenoval se Zdeněk Pospíšil, pozdější ředitel Divadla Na Provázku.

■ A dostala jste se hned na poprvé na JAMU?

Ano. Připravil mě opravdu dobře. Dodnes si pamatuji, jak v komisi seděla krásná herečka, můj miláček - Vlasta Fialová. Když jsem ji vídala na fotografiích, říkala jsem si, že je krásnější než Sophia Loren. Ale bohužel pro ni, žila v Čechách.

■ Měla jste nějaké obavy z herectví?

Když člověk studuje herectví, najednou dostane strach, že vůbec neví, co ho vlastně čeká. S kým se setká, dokáže si zapamatovat text, melodii? Prostě musíte jít do toho naplno, musíte cítit a věřit, že jiný život nepovažujete za život. No, a letošní rok je již můj 48. divadelní sezónou. Nedovedla jsem si představit, že budu u divadla tak dlouho. Zatím jsem relativně zdravá, chodím, mluvím, slyším, dokážu se hýbat a hraji v muzikálu....

■ Zmínila jste, že hrajete v muzikálu, ale vy jste ho i učila

Od roku 1976 do 2005 jsem na JAMU učila. Nejdříve jsem učila různé herecké obory, později jsem se zaměřila na muzikál. Po revoluci jsem habilitovala a jako docentka jsem vedla jeden z muzikálových ateliérů. Přiznám se, že to bylo dost těžké dobře vystrukturovat výuku pro studenty. Ale já jsem tuto pedagogickou práci milovala a život mezi studenty byl pro mě nesmírně inspirativní. Myslím si, že muzikálová výuka na JAMU a cesta muzikálu v Praze jsou v mnohém poněkud odlišné. Chci tím říci, že např. v MDB jsou herci v jednom večeru v muzikálu hvězdami a v jiném je pak vidíte např. v menších rolích a naopak. Studenti JAMU si musí „sáhnout do všeho“, musí hrát na nějaký hudební nástroj, tančovat, udržovat si kondici a opravdu je toho moc, co dělají od rána do večera. Ale když pak přijdou na jeviště, jsou většinou všestranní.

■ **Za roli Ody Mae Brownové v muzikálu Duch jste byla nominována na divadelní Cenu Thálie. Ve filmovém zpracování ji hrála Whoopi Goldbergová, která za ni získala Oscara za vedlejší roli. Je to role, kde jste téměř k poznání.**

Oda Mae – podvodnice, je černoška, což pro mne znamená přijít do divadla před každým přestavením nejméně o hodinu a půl dříve. Celá moje proměna trvá asi hodinu a čtvrt. Musí se vše dokonale zamaskovat, neboť stačí trochu vytáhnout rukávy a je vidět moje světlá kůže. Myslím, že šikovné ruce maskérek hodně napomohly tomu, abych na jevišti působila jako černoška. Měla jsem dlouho i obavy, jak zpívat černošský soul. Ale dopadlo to dobře, hraji Odu Mae po svém a vyšly z toho příznivé kritiky.

■ Jak vlastně vypadá běžný den herce?

Tak například, když jsem točila seriál Doktoři z Počátků, vstávala jsem 2-3 krát týdně o půl čtvrté ráno. V 7 hodin jsem stála již před kamerou. Vlastně se to dá těžko popsat. U každého z herců je to jinak. Stalo se mockrát, že jsem měla večerní představení a po něm jsem jela na natáčení a byla vzhůru dlouho do noci. To si pak mohou někteří myslet, že vlastně ani nemám čas vydechnout a že jsem stále přichystaná tak říkajíc na start. Mezi naší profesní prací a obyčejným životem je opravdu velký otázník a přitom to někdy vypadá tak jednoduše. Lidé si kolikrát myslí, že si jen tak

hrajeme. Když máte rádi život, a teď to může znít jako fráze, život je úžasná cesta a když se podaří jít po té cestě tak, že najdete trochu rovnováhu mezi hereckým životem a „životem“, je to výhra. Herci jsou jedinečnými solitéry.

■ Samozřejmě, nemohu opomenout Četnické humoresky a vaši roli v nich jako Vladěnka Šiktancová. Jak jste se k nim dostala?

Četnické humoresky jsou výjimečným seriálem. Když jsem dostala nabídku od pana Moskalyka, byla jsem nesmírně šťastná. Hrál tam mnoho skvělých herců jako např. Tomáš Töpfer, Ivan Trojan, který měl vzácný druh humoru a celá řada dalších úžasných kolegů. Pan Moskalyk byl jeden ze vzácných režisérů, který abolutně věděl, co dělá, točit s ním byl neopakovatelný zážitek.

■ Jak se vám líbí móda z tohoto období?

Ta móda byla překrásná. Klobouky, účesy, šaty... Ale je pravda, že když mě ostříhali a já se podívala na sebe do zrcadla, řekla jsem si „no, ahoj - babi“. Úplně jsem viděla svoji babičku, stejný typ obličeje, vypadala jsem hrozně. Dali mi klobouk a říkali: „Ty budeš nosit klobouk, jsi kloboukový typ“. Ty

klobouky byly opravdu nádherné, paní Moskalyková část klobouků dovezla z Ameriky.

■ V loňském roce u příležitosti vašeho životního jubilea vyšla kniha Jízda přes kočičí hlavy...

Kniha, to je docela neobyčejná věc. Musím říci, že je dalším z takových mých „zázraků“. Po Thálii v roce 1996 za mnou přišel jeden pán s nabídkou, že by se mnou napsal knihu, já tehdy odmítla. Ale loni mě oslovila Věra Staňková, kterou znám 25 let, ale nepřišla jsem s ní nikdy nějak zvlášť do styku. Jen jsem věděla, že pracuje v rozhlase, televizi a je redaktorka, má určitý druh vědění a vzdělání. Znalý jsme se přátelsky, pracovní. Loni na jaře přišla a říká „Zdeni, byla byste tak hodná a přišla na besedu do Minervy vyprávět si o muzikálech, divadle atd...“ Šla jsem tedy na besedu a po divadle jsme šly společně na kávu. Nevím, zda to byl osud, náhoda, či nějaká vyšší moc, která chtěla, abychom tuto knihu napsaly, a tak mi najednou do cesty poslala Věru Staňkovou. Její životní filozofie humor a pracovitost mne spolehlivě vedly.

Jak dál v přípravě výstavby 5. bloku v Dukovanech?

V ÚTERÝ 30. SRPNA SE USKUTEČNILO NA ZÁMKU V DUKOVANECH SETKÁNÍ PŘEDSTAVITELŮ REGIONU A FIREM S VLÁDNÍM ZMOCNĚNCEM PRO JADERNOU ENERGETIKU JÁNEM ŠTULLEREM.

Termín pro stavební povolení nového jaderného zdroje v Dukovanech je stanoven na rok 2025 a termín spuštění na rok 2035. „Bohužel dochází ke zpoždění, a to v řádu roků. Letos v červenci byl se značným zpožděním ustanoven vládní zmocněnec pro jadernou energetiku a také stálý výbor, který začal pracovat na plnění úkolů vedoucích k výstavbě,“ uvedl Vítězslav Jonáš, předseda Energetického Třebíčska. Právě toto sdružení a Občanská bezpečnostní komise proto pozvala vládního zmocněnce do regionu, aby se mohl starostům a zástupcům firem představit a především aby je informoval o aktuálním stavu příprav výstavby.

Vládní zmocněnec není zaměstnancem ministerstva průmyslu, není pupeční šňůrou spojen s žádným resortem, má mandátní smlouvu a svou pozici považuje dle svých slov za poslání.

„Za svůj cíl považuji dosažení výběru dodavatele. Co bude méně, budu považovat za osobní zklamání. Ačkoliv máme nyní zpoždění v přípravě výstavby, dělám se svými kolegy vše pro to, aby došlo ke zkrácení a abychom získali zpět dva a půl roku k dobru. Chceme se zpět dostat na plánovanou časovou osu,“ prohlásil na úvod setkání. Podle zmocněnce je reálné, že dojde ke spuštění nového bloku v roce 2035, musí však dojít ke změně prováděcí vyhlášky stavebního zákona v části týkající se dokumentace pro územní řízení a stavební povolení. Během šestihodinového setkání, při kterém vystoupil také ředitel pro výstavbu nových jaderných elektráren Petr Závodský z ČEZU a ředitel Správy a úložišť radioaktivních odpadů Jiří Slovák, padaly z řad přítomných dotazy na povoloovací procesy, jako je EIA, stavební zákon a řešení konce palivového cyklu – ukládání radioaktivních odpadů.

■ Hledá se dodavatel technologie 5. bloku v Dukovanech

Vládní zmocněnec potvrdil, že MPO oslovilo deset firem, které mohou být potenciálními dodavateli nového jaderného zdroje. „Velvyslanci zemí, ze kterých oslovené firmy jsou, byli pozváni do Prahy a se všemi jsme jednali stejně, mají stejné podmínky i informace. Nyní čekáme na odpovědi firem. Potřebujeme si udělat obrázek o tom, jaké navrhnou možnosti financování výstavby, poté se začne řešit první fáze výběrového řízení,“ upřesnil Štuller. Firmy z regionu i České republiky zajímá, jak se budou moci zapojit. Energetické Třebíčsko proto zahájilo sérii kulatých stolů, na které zve potenciální dodavatele. První se uskutečnil 6. září a další budou pokračovat.

■ Region usiluje o své zástupce v pracovních skupinách na ministerstvu

Energetické Třebíčsko má zřízenou expertní komisi a právě její členové by se mohli zapojit do práce v pracovních skupinách při Stálém vládním výboru pro jadernou energetiku. Jeden z prvních členů expertní komise Energetického Třebíčska, který se již zapojil do práce vládní komise, zabývající se technickými aspekty, je Aleš John, který je zároveň předsedou Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany. Na přelomu září a října budeme vědět, koho Stálý výbor pro jadernou energetiku schválí za člena pracovních skupin a koho navrhne ke schválení vládou za vedoucí pracovních skupin. Vládní zmocněnec ve svém vystoupení uvedl, že nebyť práce a tlaku Energetického Třebíčska s ostatními zástupci kraje a regionu, nebyla by včas přijata Státní energetická koncepce ani Národní akční plán pro rozvoj jaderné energetiky.

■ Ján Štuller je absolventem ČVUT, dosud zastával pozici ředitele odboru hodnocení jaderné bezpečnosti Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a dříve působil v Mezinárodní agentuře pro atomovou energii.

Vládní zmocněnec pro jadernou energetiku je vládou jmenován na 4 roky a mezi jeho hlavní odpovědnosti patří mimo jiné zajistit naplňování schváleného Národního akčního plánu pro rozvoj jaderné energetiky v České republice, dále koordinace přípravy a úpravy legislativy s dopadem na výstavbu a provoz jaderných elektráren, koordinace orgánů státní správy a samosprávy během přípravy a výstavby jaderných elektráren a v neposlední řadě jednání jménem Stálého výboru pro jadernou energetiku s mezinárodními partnery v oblasti rozvoje jaderné energetiky, včetně strategických partnerů a zájemců o spolupráci.

Letní festivaly s podporou Skupiny ČEZ

Léto bylo plné sluníčka, pohody a dobré nálady. K tomu jistě nemalou měrou přispěla široká nabídka kulturních akcí, které i v letošním roce podpořila Skupina ČEZ, Jaderná elektrárna Dukovany. Byly to akce menšího rázu, ač pro místní jistě ty nejdůležitější akce v roce, jako třeba hody nebo poutě, ale také projekty nadregionální - typu mezinárodních festivalů. A začali jsme už v červnu, a to kulturním bonbónkem, mezinárodním festivalem 13 moravských měst s názvem *Concentus Moraviae*, v závěru tohoto měsíce to byly tradiční Postřižinské slavnosti v Dalešicích. Začátkem července jsme oslavili svátek našich patronů na Velehradě koncertem lidí dobré vůle a poutní mši svatou a do Jihlavy jsme se jeli pobavit na Vysočinafest, ale také pomoci charitativním šlapáním pro jihlavskou speciální a praktickou školu a zdejší stacionář. Přelom prázdninových měsíců se nesl v duchu festivalu Folkové prázdniny v Náměšti a festivalu Petra Dvorského v Jaroměřicích a závěr prázdnin patřil festivalu Václava Hudečka v Moravských Budějovicích a Malému festivalu LOUTKY v Moravském Krumlově a okolí.

TEXT Jana Štefánková

Semafor v Dukovanech

Jitka Molavcová a Jiří Suchý přijeli na Vysočinu koncertovat v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Petra Dvorského na zámek do Valče. Při té příležitosti zavítali také v pátek 19. srpna do nedaleké elektrárny Dukovany. Jiří Suchý se s Jitkou Molavcovou podívali na strojnou prvního reaktorového bloku a na blokovou dozornou.

„Byl to pro mě úžasný zážitek prohlédnout si jadernou elektrárnu. Vlastně jsem získal poprvé představu o tom, co to taková elektrárna obnáší. Sice vím asi jen tisícinu toho, co se dá zjistit, ale bylo to skvělé,“ sdělil po absolvované prohlídce téměř 85letý Jiří Suchý.

„Bylo to nepopsatelné. Já si nepamatuji ze školy skoro nic na toto téma a dnes jsem byla náležitě poučena a budu se sem ráda vracet,“ dodává umělecká partnerka pana Suchého Jitka Molavcová.

„A já si nepamatuji ze školy vůbec nic, protože když já jsem chodil do školy, tak se ještě svítilo petrolejkou,“ doplňuje se šibalským úsměvem Jiří Suchý.

TEXT A FOTO Jana Štefánková

Dvě stě rohlíků a čtyři sta vdolků. U vody vyhládně.

Budiček v 7 ráno a pak hned do vody. Teprve potom snídaně a záchranný výcvik. Po obědě odpočinek a táborové hry.

Do zátoky Lavičky u Dalešické přehrady jezdí vodní záchranáři z Třebíče na tábory od roku 1983. Nejmladší účastníci byla letos asi roční Petra, dcera hlavního vedoucího Vojtěcha Šalbabu. Přesto, že přívalové deště se nevyhnuly ani táboru, malé Petře to nevadilo. Ostatně ani ostatním dětem. K obědu měly bavorské vdolky, a když se přihnál déšť, zajistily podsadové stany, aby do nich nenapršelo, a vytáhly karty a pláštěnky. Julie Lenartová z Kramolína je tu už po třetí. Déšť využila ke čtení – Zapisník malého poseroutky. Ve stanu s ní byla Elena, která je na táboře se sestrou poprvé.

„Je to tady paráda. Vody se nebojím, plavu od osmi měsíců,“ říká sebevědomě Elena. Z jídelny se ozývá mírný křik. Chlapci hrají oblíbenou karetní hru Bang.

Dopolední výcvik absolvují děti rozdělené podle věku. **„Učíme je slaňovat, vázat uzly, poskytovat první pomoc, zkoušejí si, jak se ošetřují popáleniny a zlomeniny. Trénujeme záchranu kolem skály a máme také výcvik na lodích. Děti si vyzkoušejí všechna plavidla, která tu máme,“** vypráví Vojta Šalbaba a utírá si mokrou hlavu. Na nástěnce visí Morseova abeceda, mapa k celotáborové hře, rozpis úklidu a také jídelníček, napsaný morseovkou. **„Pro starší jsme připravili noční hru. V kopci jsme namodelovali situaci zraněného člověka v autě, který někoho přejel a narazil do stromu. Figurant byl cizinec, takže o to měli záchranu složitější,“** popisuje Šalbaba.

TEXT A FOTO Eva Fruhwirtová

Vojáci z Náměště převzali v Dukovanech medaile

V úterý 12. července se v dukovanské elektrárně v rámci výstavy „Ten druhý život“ konal Army den a slavnostní ceremoniál předávání medailí účastníkům zahraničních vojenských misí.

Tricet vojáků z 22. základny vrtulníkového letectva v Náměšti nad Oslavou obdrželo z rukou velitele základny plk. Generální štábu Ing. Petra Čepelky, ředitele Jaderné elektrárny Dukovany Miloše Štěpanovského a předsedy Energoregionu 2020 a starosty města Náměšť nad Oslavou Vladimíra Měrky medaili za službu v ozbrojených silách České republiky.

TEXT Jiří Bezděk

V Moravském Krumlově se tančilo a bubnovalo

Vrabčí hájek v Moravském Krumlově hostil 5. a 6. srpna dnes již největší tuzemský festival world hudby a tance – Djembe marathon. „Označení žánru world znamená tradiční, nebo chcete-li lidovou tvorbu z dané lokality, kterou interpreti prezentují dle místních zvyklostí na tradiční nástroje, nebo si ji pozmění dle své fantazie či momentální nálady. Západoafrická hra na djembe má ale svá pevná pravidla a každý rytmus je určen k jiné příležitosti, ať už je to svatba, oslava jara, pohřeb, či modlitba za dobrou úrodu,“ po-

psal Marek Pečér, který pro festival sestavil program. Součástí dvoudenního maratonu hudby a tance byly také workshopy afrického tance, hry na djembe a didgeridoo. Djembe marathon je příležitostí setkat se s jinými kulturami, s jinou hudbou a s jinými tradicemi. Oblíbily si ho především rodiny s dětmi. „Nejvíce jsem byla nadšená z workshopu bubnů a tance. Děti se náležitě vyřádily a nadšeně doma bubnujeme. Už se těšíme na příští rok,“ potvrzuje Zuzana Musilová.

TEXT A FOTO Eva Fruhwirtová

Cyklistická projížďka pokřtila nová odpočívadla

Poslední červencovou sobotu se na zámku v Oslavanech sešly desítky cyklistů, aby společnou projížďkou po cyklostezce do Ivančic pokřtily odpočívací stanoviště a informační tabule, které stezku po celé její délce nově zdobí. Takzvané odpočívky, jež pro Mikroregion Ivančicko vytvořil místní umělec Josef Zahradník, od nynějška vytvoří jedno z hlavních lákadel malebné jihomoravské cyklostezky podél řeky Oslavy. Realizaci projektu podpořila Nadace ČEZ částkou 200 tisíc korun.

TEXT A FOTO Jana Štefánková

Nebezpečné známosti na zámku v Náměšti

Páteční a sobotní večer (12. a 13. srpna) se na zámku v Náměšti nad Oslavou proměnil v romantický příběh. A to díky brněnskému Divadlu historie v pohybu Exulis. Desítky návštěvníků byly svědky romantického dramatu na motivy stejnojmenného románu Choderose de Laclose, který vypráví o milostném mnohoúhelníku v 18. století. Markýza de Merteuil a vikomt de Valmont, kteří si pro svoji zábavu pohrávají s city druhých, v zámeckých komnatách odkryli své intriky. Zapojili se i návštěvníci. K tanci vyzvala markýza jednoho návštěvníků, který se své nové role ujal perfektně. „Vůbec jsme nečekali, že si můj přítel zatančí na zámku s markýzou,“ špitla jeho přítelkyně Martina Hrachovinová z Olomouce.

Na netradiční hodinové prohlídky s příběhem bylo zapotřebí se objednat. „Bylo to skvělé, byla tam úžasná atmosféra, jako bychom se přenesli o staletí zpět,“ popsala Jaroslava z Brna.

E. F.

Pádla do ruky a vyrážíme!

Letošní rok přál vodákům. Na Otavu vyrazili ještě před prázdninami studenti moravskokrumlovské Střední školy dopravy, obchodu a služeb. Ze Sušice do Putimi spluli na kánoích celkem 60 říčních kilometrů. Někteří seděli v lodi poprvé, jiní byli už mazáci. Po nácvičku zacházení s kánoí a přátelskou pomocí spolužáků a instruktorů nebyl problém ani na řece, ani při splouvání ježů. „Nebyli jsme jenom na vodě, navštívili jsme také hrad Rabí a muzeum vorařství ve Střelských Hošticích. Voda prostě patří k létu, vždycky si dovezeme plno zážitků,“ říká s úsměvem student Václav. Splouvat se dá i řeka Jihlava. Vodáci sledují termíny vypuštění přehrad a také stavy průtoků. Nejvyužívanější trasa je od mostu pod Mohelenskou přehradou do Ivančic, což je zhruba 18kilometrová projížďka. Proplout mezi desítkami lodí není vůbec jednoduché. Velké množství vodáků mnohdy nedodrжуje ani základní pravidla bezpečnosti, čímž ohrožují sebe i ostatní. Voda je nezkrotný živel, ale také zdroj nezapomenutelných zážitků a vzniku nových přátelství. Takže hurá na vodu, ale vždy bezpečně! Ahoj!

TEXT A FOTO Jiří Voborný

Galerie 1602

Netradiční a tak trochu tajemné prostory nabízí Galerie 1602 v zámečku ve Slatině u Jevišovic, kterou provozuje od roku 2009 rodina Pavlovských. Jméno galerii dal kámen, umístěný nad hlavním vchodem do objektu zámku, který byl postaven u příležitosti sňatku Zikmunda Volfa Jankovského s Eliškou Rájeckou z Mírova. Po vyměření rodu Jankovských v roce 1736 přešel zámek pod správu Horních Kounic a od této doby jej užívali úředníci k bydlení, později byla přistavena barokní sýpka a celý objekt sloužil jako hospodářský dvůr. V roce 1945 byl zestátněn a později připadl zemědělskému družstvu Vítězný únor, které jej využívalo jako sýpku, později jako družstevní kuchyni s jídelnou. Po změně politických poměrů byla budova uzavřena a začala chátrat a hrozilo jí zborcení.

■ Záchranou pro zámeček bylo odkoupení objektu v roce 2002 umělecky založenou rodinou Pavlovských, která postupně celý zámeček a jeho okolí velmi citlivě rekonstruuje a dává mu staronovou tvář. Téměř na každém kroku v areálu zámečku vás budou doprovázet díla pana Michaela Pavlovského, který se v současnosti věnuje zahradním sochám, dětské dřevěné hračky, interiérovému

vybavení dětských zařízení, designu nábytku a interiérovým doplňkům.

■ Syn Tomáš, architekt a designér, je zakladatelem a ředitelem Galerie 1602 nám řekl:

„Galerie skla je koncipována do dvou podlaží. V prvním podlaží jsou výstavy, které se po měsíci obměňují, ve sklepních prostorách je výstava českého skla a ta se mění po roce. V současnosti je možno zde vidět sbírku lisovaného skla ze 40. až 60. let. Soustředili jsme se na sklo, které lidé měli doma, které si mohou zosobnit. Mohou si říci, že to měli u babičky nebo to mají ještě v sekretáři. Chceme tím evokovat a vzdělávat lidi, aby si vážili českých výrobků, které u nás v minulosti vznikly, a začali je brát s respektem a úctou. Nyní je v galerii kolekce lisovaného skla firmy SKLO UNION Teplice, která bude k vidění ještě letošní sezónu. Na příští rok je připravována výstava, která nastíní hravost sklářů minulých let, název výstavy bude Zvíře – tvor hravý. Půjde o objekty zvířat z hutního skla, které máme v naší osobní sbírce. Sbíрка veškerého skla vznikala postupně např. nákupem v bazarech nebo také darem od lidí, kteří si řekli, že je lepší darovat svůj skleněný předmět galerii, než jej vyhodit. Naše sbírka je stále

otevřená a budeme ji nadále doplňovat a samozřejmě budeme rádi, pokud nám někdo daruje další kusy skla, které už třeba nepotřebuje nebo k nim nemá žádný vztah.“

■ Galerie 1602 nabízí od jara do podzimu kromě stálé výstavy skla a výstavy uměleckých děl také další akce pro veřejnost. Jsou to různé workshopy, přednášky, besedy, koncerty a setkání s umělci. Na podzim je připravována výstava mysliveckých trofejí a v závěru roku – adventní setkání se soutěží o nejchutnější vanilkový rohlíček. Do života galerie je zapojena i snacha Gabriela. Ta se věnuje režijní práci pro Českou televizi a volné tvorbě a zároveň i kurátorské činnosti pro Galerii 1602. V létě se zde určitě setkáte s paní Marií Pavlovskou, která v průběhu školního roku učí na Katedře sociální pedagogiky a odborně se zaměřuje na propojení dramatické výchovy s literaturou, neodpočívá ani v době prázdnin, již poněkolkolíkáté pořádá na zámečku Dílnu tvůrčího psaní pro osobní rozvoj. A že se zde musí tvořit, když je všude plno květin a vůně z nich, zeleně, krásných zákoutí a uměleckých děl...

TEXT A FOTO Alena Hostašová

VÍCE O GALERII 1602, KONTAKTECH, OTEVÍRACÍ DOBĚ A POŘÁDANÝCH AKCÍCH NALEZNETE NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH GALERIE.

<http://galerie1602.cz/>

Setkání rodáků Lipňan, Skryjí a Heřmanic

V sobotu 28. května se uskutečnilo setkání rodáků obcí Lipňany, Skryje a Heřmanice, které v 70. letech minulého století ustoupily stavbě jaderné elektrárny. V dopolední části pozdravil účastníky ředitel elektrárny Miloš Štěpanovský, předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka, hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek a starostové obcí Dukovany a Rouchovany. Ještě před zahájením se předseda vlády, hejtman kraje a ředitel elektrárny krátce setkali se členy zastupitelstev Dukovan a Rouchovan. Hlavním tématem diskuse byla připravovaná stavba 5. bloku.

K dobré náladě přispělo vystoupení folklorního souboru Rouchováček.

Odpolední část začala mší svatou, celebrou otcem Pavlem Konzbulem, kterého v minulých dnech papež František jmenoval pomocným biskupem brněnským. Koncelebranty byli otec Karel Cikrle, bývalý farář v Rouchovanech, a otec Petr Václavěk, současný správce farností Rouchovany, Dukovany a Mohelno. Mši svatou doprovázel chrámový sbor z Dukovan.

K poslechu i tanci hrály odpoledne dechové kapely Dubňanka a Boršičanka.

Mnozí návštěvníci využili i možnost podívat se do elektrárny a prohlédnout si informační centrum, projet se na elektrokole či v elektromobilu. Velkou pozornost budila výstava fotografií zaniklých obcí z období před zahájením stavby elektrárny, které poskytli Státní okresní archiv v Třebíči a jejichž autorem byl Josef Šťáva.

Pro děti i dospělé byly připraveny atrakce jako skákací hrad, Energy zóna, prodejní stánky s občerstvením a s dárkovými předměty – výrobky klientů Oblastní charity Třebíč, stacionáře Vrátko, Míša a Míša Třebíč, a DC Barevný svět. Závěr slavnostního dne patřil úžasnému vystoupení slovenské zpěvačky Jany Kirschner.

Jaderná elektrárna Dukovany

- 1970 – rozhodnutí vlády o výstavbě
- 1979 – zahájení betonáže základové desky
- 1985 – spuštěn 1. blok
- 1986 – spuštěny 2. a 3. blok
- 1987 – spuštěn 4. blok
- 1994 – otevřeno informační centrum
- 2016 – vydána licence pro další provoz 1. bloku

TEXT A FOTO Jan Sucharda

Soutěžte s námi

Na hranici tří okresů Znojmo – Brno-venkov – Třebíč se nachází Přírodní park Střední Pojihlaví o rozloze 1 500 ha. Parkem protéká převážně přirozený tok řeky Jihlavy. Nejmožnější skalní masívy jsou Baba pod Lhánicemi, Velká skála naproti Templštejnu a hřbet Templštejnu, pod Biskoupkami se už údolí otevírá. Často se objevují vzácné dřeviny například jeřáb muk, jeřáb břek, klokoč zpeřený, dřín obecný, mahalebka obecná. Na území je možno spatřit chrpu lesní, brambořík nachový či ladoňku dvoulistou i řadu vzácných bylin – hořec křížatý, vstavač kukačku, koniklec velkokvětý, koniklec luční nebo třeba hvězdnička zlatovlásek. Území je významné i z entomologického hlediska. V lesích žije roháč velký, ve stepích... **viz tajenku** a kudlanka nábožná. Na řece žije užovka podplamatá, na skalách ještěrka zelená a užovka hladká. Kromě výra velkého se zde vyskytuje lelek lesní, rehek zahradní, pěnice vlašská, dudek chocholatý i krkavec velký. Na řece hnízdí skorec vodní. Dodnes zde vzácně žije sysel obecný.

VÝHERCI Z MINULÉHO ČÍSLA správná tajenka: datel černý.

- Ludmila Palátová
- Petr Matějka
- Dagmar Javírková

Tajenku posílejte mailem na adresu zpravodajedu@cez.cz nebo na korespondenčním lístku na adresu JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice do 30. října 2016.

1. Šedok je druh ovoce, pojmenovaný podle anglického kapitána Východoindické společnosti Shaddocka. U nás je známější název

PA Papája **Z** Mango **P** Pomelo

2. V roce 1936 byl na pařížském autosalonu oceněn zlatou medailí vůz z karosárny Oldřicha Uhlíka. Jak se tento automobilový elegant jmenoval?
LO Praga Lady **LA** Aero 1000 S Coupe **K** Tatra 20

3. Jedním z manželských párů, jimž byla udělena Nobelova cena, jsou Carl Ferdinand a Gerta Theresa, oba rodáci z Prahy. Jaké je společné příjmení těchto vědců?

UD Buchnerovi **SK** Coriovi **TO** Endersovi

4. Na které řece najdete přírodní památku Želinský meandr? Oblast byla osídlena od pravěku, je tu i řada státem chráněných druhů rostlin a živočichů.

OČ Na Berounce **OR** Na Ohři **LA** Na Jizeře

5. Jak vysoká je slavná keramická soška Věstonické venuše?
OH 11,5 cm **KA** 22,5 cm **NK** 33,5 cm

6. Kdo je nejstarší ze slavné skupiny Beatles?
AJ Paul McCartney **OB** John Lennon **PE** Ringo Starr

7. Který stát reprezentují fotbalisté Boruc, Mila, Milik, Linetty a Pazdan?
IŽ Albánie **ST** Polsko **EC** Turecko

8. Ego nihil timeo, quia nihil habeo (Ničeho se nebojím, protože nic nemám). Autorem výroku je
NÁ Seneca mladší **NÍ** Plinius starší **RÝ** Martin Luther

Malíř, kterého fascinovala náhoda

Klíčovou osobností českého konstruktivního umění je lounský výtvarník Zdeněk Sýkora (1920–2011), který už coby krajinář zaujatý řekou Ohří chápal obraz jako svébytnou skladbu s vlastními zákonitostmi. Od roku 1958 Sýkora maloval cyklus Zahrad, ve kterém mu ale podoba viděného výseku krajiny byla už jen podnětem k maximálnímu uplatnění kvalit barevné skvrny.

Po roce 1961 Sýkora ve spolupráci s matematikem Jaroslavem Blažkem, který měl možnost na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy používat jeden z prvních počítačů v republice - LGP 30, začal rozvíjet možnosti kombinatorických struktur. V 70. a 80. letech se pak soustředil na lineární průběhy, při nichž počítač fungoval jako generátor nekonečné řady náhodných čísel. Při zvětšení jednotlivých elementů z určitých struktur s oblym ohraničením objevil Sýkora hraniční čáry, které nakonec izoloval od jejich „těla“. Obraz se tak stal výřezem z nekonečného pole možností. Zdánlivě „organický“ vzhled Sýkorových obrazů je však výsledkem racionálního postupu jejich vzniku.

Zdeněk Sýkora se stal světovým průkopníkem počítačového umění, použití počítače v dlouhotrvající „rukodělné“ malbě se stalo aspektem nové estetiky, korespondující s vědeckým a technologickým rozvojem. Lineární obrazy Zdeňka Sýkory nejsou „obrazy něčeho“, ale jsou to věci se svou vlastní existencí. Sýkorovo dílo je zároveň důkazem toho, že i na malém městě může vznikat světové umění. Jeho obraz „Poslední soud“ najdeme ve stálé expozici pařížského Centre Pompidou. U nás můžeme spatřit unikátní realizaci v architektuře s typickými sýkorovskými liniemi na dvou čtyřicetimetových stěnách vstupní haly Národního střediska řízení letového provozu v Jenči u Prahy.

TEXT Arnošt Pacola

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo elektrárny.

Cena inzerátu

- 1/16 strany – 250 Kč vč. DPH
- 2/16 strany – 500 Kč vč. DPH

Zájemce o inzerci zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

Ydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

ELEKTRO
Palát Miroslav
Sokolská 548, Hrotovice

- opr. převijení motorů
- opr. vod. čerpadel
- opr. ruč. nářadí
- opr. el. spotřebičů
- opr. a montáže el. zařízení

Tel.: 603 833 619
Pracovní doba:
po-pá 8-17, so 9-13

PLOCHÉ STŘECHY
HAVLÁT

Rodinné domy, garáže, terasy

- **IZOLACE PROTI VODĚ**
- kvalitní bezúdržbové materiály
- dlouhá životnost a záruka
- odborně provedená práce
- **NÁTĚRY STŘECH**

JIŘÍ HAVLÁT, Zakřany 157
tel.: 603 767 908
www.havlat.webnode.cz
IZOLATÉRSTVÍ

Kácení stromů
v omezených prostorech

Zdravotní řezy
vzrostlých stromů

Péče o památné stromy
mobil 608 717 245

Martin Uhlíř, Lipová 1315, Rosice
www.tree-climbing.cz

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.

671 38 Višňové 187
tel.: 606 532 184
e-mail: adamera.sro@seznam.cz

- riziková těžba - odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- prodej dřevních štěpků - péče o památné stromy
- bezpečnostní, zdravotní a redukční řezy na stromech
- bezpečnostní vazby v korunách stromů
- výsadba stromů na trvalé stanoviště
- stříhání živých plotů - sečení trávy, práce s křovinořezem
- sečení přerostlých porostů - mulčování
- likvidace náletových dřevin a buřeni, postřiky

www.adamera.cz

Profesionální výrobce chovatelských potřeb

- Králíkárnny
- Kurníky
- Holubníky
- Přepravky na králíky, holuby, exoty
- Voliéry
- Krmelce
- Chovatelská zařízení na objednávku

www.novoro.net ✉ v.novosad@novoro.net ☎ +420 606 942 302

- Silikonové těsnění oken a dveří - plastových i dřevěných
- Žaluzie horizontální i vertikální
- Sítě proti hmyzu, síťové dveře
- Veškeré opravy

Dodá a namontuje

Ivo Pavlík
675 56 Dukovany 221
tel.: 568 865 321, 602 719 156

KOMINICTVÍ - ZEDNICTVÍ

Čištění komínů a kontrola spalinových cest na tuhá a plynná paliva kamerovým systémem dle zákona č. 320/2015 Sb.

- Opravy komínových těles
- Sanační omítky
- Zateplování a nátěry fasád

Jiří Doležal, Sokolská 396, 675 55 Hrotovice
tel.: 734 238 413, 724 709 806, IČ:127 39 600, morder@seznam.cz

MED

Celoroční prodej - přímo od včelaře
květový, lipový, lesní medovicový, pastovaný

Medovina - výběr ze 13 druhů.

Kosmetika z včelích produktů

Rodinná včelí farma **KURTINOVÍ**

Račice 41, p. Hrotovice

Tel.: 737 363 489, 605 339 043

www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETŘŽITÝ PRODEJ!

Prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu, po telefonické domluvě Vás obslužíme **KDYKOLIV**, i ve večerních hodinách.

PLOTY OD NÁS, PRO VÁŠ SPOKOJENÝ A BEZPEČNÝ ŽIVOT !!!
VÝROBA - PRODEJ - MONTÁŽ - SERVIS

Firma s tradicí od roku 1998 po celém území ČR

Naše prodejny :

Trstěnice u Mor. Krumlova

tel.: +420 777 595 580

- plotový sortiment, branky, brány ...
- drogerie, papírnictví, barvy a laky ...
- železářství, zahradkářské potřeby
- pracovní a ochranné pomůcky,
- krmení pro zvířátka, hračky ...

Ivančice :

tel.: +420 774 595 587

- kompletní plotový sortiment ...
- branky, hřebíky, dráty ...

PLOTY - BRÁNY

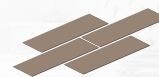
Prodej: M.Hlávková

+420 777 156 723

Montáže: Daniel Sako

+420 777 595 587

email: dasplot@seznam.cz www.dasplot.cz

PODLAHÁŘSTVÍ
CHMELÍČEK

Kvalitní provedení, profesionální přístup, dodání i s materiálem.

Nacení zakázky a poradenství **zdarma**.

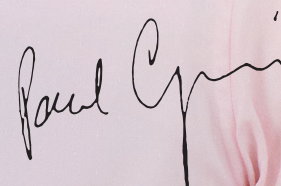
Montáže v okr. Třebíč, Brno, Jihlava po domluvě celá ČR.

www.podlaharstvi-chmelicek.cz

725 360 743 | 720 483 587 | jaromir.chmelicek@email.cz

www.facebook.com/podlaharstvihmelicek

Ing. Pavel Cyraní, MBA
člen představenstva
a ředitel divize obchod

Naše inovace znamenaají větší pohodlí, úsporu i soběstačnost vašeho domova

Energetika se mění. Proto ČEZ přichází s nabídkou nových produktů a služeb, které zajistí příjemný chod vaší domácnosti.

Moderní bydlení by mělo brát ohled nejen na vaše finance, ale i na životní prostředí. Připravili jsme proto soubor inovativních produktů a služeb, které zvýší váš komfort, umožní využívat energie ohleduplněji a sníží vaše výdaje. Nečekejte na budoucnost, s ČEZ ji máte na dosah ruky.

Ulehčete si život unikátními produkty a službami od ČEZ.

www.cez.cz/sluzby
Volejte 371 100 351

JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ